

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 68/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. marca 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. D., B., zastúpenej advokátom Mgr. S. I., T., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 13 C 89/04 zo 7. septembra 2006 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14 Co 289/2006 z 22. apríla 2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. M. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júla 2008 doručená sťažnosť Mgr. M. D., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. S. I., T., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 12 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len

„okresný súd“) sp. zn. 13 C 89/04 zo 7. septembra 2006 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 289/2006 z 22. apríla 2008.

Z obsahu sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že návrhom podaným okresnému súdu sa spoločnosť S., v. o. s., B. (ďalej len žalobkyňa“), domáhala voči sťažovateľke určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. území obce Š., evidovanej na LV č. 1994 (správne má byť „1194“, pozn.) ako chata, súp. č. 279.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 13 C 89/04 zo 7. septembra 2006 návrhu žalobkyne vyhovel a určil, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou spornej nehnuteľnosti. Súčasne sťažovateľku zaviazal na úhradu trov konania. Prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu potvrdil krajský súd rozsudkom sp. zn. 14 Co 289/2006 z 22. apríla 2008.

Sťažovateľka uviedla, že *„dňa 12. 4. 1994 som na verejnej dražbe konanej dražobnou spoločnosťou R., a. s., B., (v súčasnosti B. vydražila nehnuteľnosti: Rekreačné zariadenie v k. ú. Š., okres B., obec Š. zapísané na LV č. 844-parcely:*

č. 1631/6 v súčasnosti č. 1672 o výmere 122 m²

č. 1631/7 v súčasnosti rozdelené na parc. č. 1678 o výmere 73 m², č. 1679 o výmere 51 m²,

č. 1680 o výmere 51 m², č. 1682 o výmere 4366 m²,

ako aj stavby nachádzajúce sa na tomto pozemku podľa znaleckého posudku č. 1804-114/1992 zo dňa 24. 3. 1992 resp. nehnuteľnosť zapísanú na LV č. 844 parcelné číslo 1672 stavba - rekreačná chata súp. č. 714 (pred zmenou 163).

Konanie verejnej dražby sa po predošlom upozornení záložného dlžníka uskutočnilo z vôle záložného veriteľa A. a. s. pobočka B., zmluvy o úvere z 9. 4. 1992 a záložnej zmluvy na nehnuteľnosť č. 54/92 zo dňa 9. 4. 1992 zaregistrovaná 10. 4. 1992 ŠN v Ž. č. k. R III 369/92 medzi A. a. s. pobočka B. (neskôr A. a. s., N.) a S. v. o. s., B.,...

Príklep licitátora na vyššie uvedenej dražbe vykonanej v súlade s § 299 Obchodného zákonníka predstavuje legálny nadobúdací titul ohľadne nadobudnutia vlastníckeho práva tak k nehnuteľnosti ako aj k hnutelným veciam, kedy k prechodu vlastníckeho práva dochádza priamo zo zákona, teda nie na základe následného ďalšieho právneho úkonu, alebo rozhodnutia príslušného katastrálneho úradu o vklade vlastníckeho práva. ...

Preto som sa stala vlastníčkou vyššie opísaných nehnuteľností a oprávnené, t. j. ako oprávnený vlastník som vystavala aj prístavbu, označenú ako stavba, s. č. 279 v kat. úz. obce Š., ktorej určenie vlastníctva bolo predmetom napadnutých rozsudkov.

Okresný súd v Žiari nad Hronom v konaní pod č. 7 C 241/2006 a následne Krajský súd v Banskej Bystrici č. k. 15 Co 147/07-08 zo dňa 12. novembra 2007 v rozpore s § 299, ods. 2 a v rozpore s čl. 20 Ústavy SR svojimi rozsudkami vyslovili, že som vo vyššie uvedenej dražbe uskutočnenej na základe § 299 Obchodného zákonníka vlastnícke právo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam nenadobudla a určil ako vlastníka spoločnosť S. v. o. s. “.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že z uvedených rozsudkov vyplýva, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 89/04 a krajský súd v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 289/2006 rozhodli, že vlastníkom budovy označenej ako stavba súp. č. 279 v kat. území obce Š. je žalovaná.

Podľa názoru sťažovateľky napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu nebola poskytnutá náležitá ochrana jej základnému právu na ochranu majetku podľa čl. 20 ústavy vo vzťahu k prístavbe označenej ako stavba súp. č. 279 v kat. území obce Š. napriek tomu, že „som vlastnícke právo k hlavnej veci nadobudla v súlade s vtedy platným právnym poriadkom, t. j. na základe § 299 ods. 2 Obchodného zákonníka príklepom licitátora a následne vlastnícke právo k prístavbe som nadobudla ako oprávnený stavitel' v zmysle stavebného povolenia Obvodného úradu životného prostredia v B. zo dňa 1. 2. 1995, č. ObÚŽP-53/1995-2 a v zmysle kolaudačného rozhodnutia Okresného úradu v B. č. 140-98-05032 zo dňa 3. 7. 1998“.

Sťažovateľka ďalej namietala, že v konaní pred okresným súdom vedenom pod sp. zn. 13 C 89/04 neboli vytvorené rovnaké procesné podmienky a procesné postavenie účastníkov, keď napriek tomu, že «z podania návrhu (žaloba na určenie vlastníckeho práva) na súd, vznikla zákonná povinnosť navrhovateľovi zaplatiť súdny poplatok (§ 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb., ďalej len „ZoSP“), nevykonal žiadne kroky, ktorými by sa snažil odstrániť tento nedostatok. ...

Súd takto navrhovateľa jednoznačne zvýhodnil, keď nemusel platiť žiadny súdny poplatok, súd odporcov ukrátil na svojich právach (najmä na práve na súdny proces v súlade so zákonom) a diskriminoval tým, že výzvu na zaplatenie súdneho poplatku s poučením navrhovateľovi nezaslal, navrhovateľ o svojej povinnosti zaplatiť súdny poplatok poučený nebol a súd vo veci konal a meritórne rozhodol, napriek tomu, že navrhovateľ nezaplatil žiaden súdny poplatok, resp. v konaní existoval odstrániteľný nedostatok podmienky konania.».

Podľa sťažovateľky okresný súd tým porušil rovnosť v postavení a právach účastníkov a pri rešpektovaní princípu spravodlivosti mal žalobu zamietnuť z týchto dôvodov:

„- odporcovia konali po celú dobu dobromyseľne, k výstavbe novej chaty došlo po tom, ako vydražili vyššie uvedené nehnuteľnosti,

- nakoľko neexistuje projektová dokumentácia, súd nemal jednoznačný základ na vyvodenie záveru, že samotná prístavba bola riešená len ako súčasť chaty súp. č. 714 (pred zmenou 163),

- neexistencia niektorých stavebných prvkov, napr. dvere nemôže byť na ujmu odporcom, ktorí sa pri výstavbe novej chaty súp. č. 279 riadili prevádzkovým zámerom, objasneným vyššie,

- odporcovia dobromyseľne do výstavby novej chaty súp. č. 279 investovali nemalé finančné prostriedky,

- orgány verejnej správy pri rozhodovaní o udelení súpisného čísla a kolaudačného rozhodnutia k chate súp. č. 279 skúmali priamo na mieste podmienky, čoho záverom bolo rozhodnutie o tom, že ide o dve samostatné stavby.“

Z uvedených dôvodov podľa názoru sťažovateľky došlo rozsudkom okresného súdu sp. zn. 13 Co 89/04 zo 7. septembra 2006 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 289/2006 z 22. apríla 2008 k porušeniu jej základných práv podľa čl. 12, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V súvislosti s uvedeným sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo Mgr. M. D., rod. V., nar..., bytom B. upravené v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky Rozsudkom Okresného súdu v Žiari nad Hronom č. k. 13 C 89/04-336 zo dňa 7. septembra 2006 a Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13 C 89/04-440 zo dňa 22. 04. 2008 porušené bolo.

2. Základné práva Mgr. M. D., rod. V., nar..., bytom B. upravené čl. 12, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 89/04 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 89/04 porušené boli.

3. Rozsudok Okresného súdu v Žiari nad Hronom č. k. 13 C 89/04-336 zo dňa 7. septembra 2006 a Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14 Co/289/2006-440 zo dňa 22. 04. 2008 sa zrušujú a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Okresnému súdu žiar nad Hronom a Krajskému súdu v Banskej Bystrici prikazuje, aby vo veci konal a zakazuje pokračovať v porušovaní základných práv Mgr. M. D., rod. V., nar..., bytom B. a prikazuje sa obnoviť stav pred porušením základného práva na ochranu majetku v zmysle čl. 20 a čl. 12, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4. Mgr. M. D., rod. V., nar..., bytom B. priznáva finančné zadosťučinenie 10.000.000,- Sk (slovom desať miliónov slovenských korún), ktoré je Okresný súd v Žiari nad Hronom a Krajský súd v Banskej Bystrici povinný Mgr. M. D., rod. V., nar..., bytom B. vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Mgr. M. D., rod. V., nar..., bytom B. priznáva trovy konania, spočívajúce v odmene advokáta za právne zastúpenie vo výške... Sk (slovom... slovenských korún), ktoré sú Okresný súd Žiar nad Hronom a Krajský súd v Banskej Bystrici povinní zaplatiť na účet advokáta Mgr. S. I., so sídlom T. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo

ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 13 C 89/04 zo 7. septembra 2006, ako aj rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 289/2006 z 22. apríla 2008 v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 12, čl. 20, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 12, čl. 20, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 13 C 89/04 zo 7. septembra 2006

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá

automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľka sa ochrany základného práva alebo slobody môže domôcť využitím jej dostupných a účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02).

Podľa § 201 Občianskeho súdneho poriadku účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka mala v systéme všeobecného súdnictva k dispozícii účinný opravný prostriedok na dosiahnutie nápravy namietaného porušenia svojich práv, ktoré boli rozsudkom okresného súdu sp. zn. 13 C 89/04 zo 7. septembra 2006 podľa jej názoru porušené. Týmto účinným prostriedkom bolo odvolanie, ktoré sťažovateľka podľa údajov uvedených v jej sťažnosti aj podala proti rozsudku prvostupňového súdu. Využitie tejto zákonnej možnosti účinnej ochrany základného práva sťažovateľky vylučuje prijatie sťažnosti ústavným súdom v časti smerujúcej proti označenému rozsudku okresného súdu, keďže ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc iba vtedy, ak sťažovateľka nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu „Ak o závažných procesných pochybeniach, ktorými sa porušujú aj niektoré zo základných práv alebo slobôd, je oprávnený a povinný rozhodnúť všeobecný súd na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov upravených v príslušnom procesnom poriadku, je právomoc ústavného súdu pred ich vyčerpaním vylúčená“ (IV. ÚS 10/02).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej označených základných práv podľa ústavy a dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 13 C 89/04 zo 7. septembra 2006 v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 12, čl. 20, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 289/2006 z 22. apríla 2008

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta, že predmetným rozsudkom krajského súdu potvrdzujúcim prvostupňový rozsudok došlo k porušeniu jej označených základných práv podľa ústavy a dohovoru tým, že krajský súd rozhodol v jej neprospech, neuznal za oprávneného vlastníka rekreačnej chaty súp. č. 279 na parcele č. 1678 zapísanej na LV č. 1243 pre kat. územie Š. ani ju, ani neskoršieho nadobúdateľa - otca (na ktorého spornú nehnuteľnosť sťažovateľka previedla), neakceptoval jej argumenty, ktoré podľa jej názoru preukazovali neoprávnené určenie vlastníctva k spornej nehnuteľnosti (ktorú krajský súd považoval iba za prístavbu netvoriacu samostatnú vec) v prospech žalovanej.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh zistil, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 289/2006 z 22. apríla 2008 bol potvrdený rozsudok okresného súdu sp. zn. 13 C 89/04 zo 7. septembra 2006 ako prvostupňového súdu, ktorým tento súd určil, že žalovaná je výlučným vlastníkom rekreačnej chaty súp. č. 279 postavenej na CKN parc. č. 1678 vyznačenej na LV č. 1243 pre k. ú. Š., a to v celosti.

Krajský súd napadnutý potvrdzujúci výrok svojho rozsudku z 22. apríla 2008 založil na týchto dôvodoch:

«... Podaným návrhom sa navrhovateľ domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom chaty so súp. č. 279 postavenej na parcele CKN č. 1698 vyznačenej na LV č. 1194 pre kat. územie Š. Právny záujem na takto určujúcej žalobe navrhovateľ videl v tom, že ju v katastri nehnuteľností odporkyňa 1) previedla za dohodnutú kúpnu cenu 1.200.000,- Sk do vlastníctva odporcu 2) t. j. svojmu otcovi. Tvrdeniu navrhovateľa, že sporná chata, ktorá má samostatné súp. číslo 279 je súčasťou pôvodnej chaty s terajším súp. číslom 714 (predtým č. 163) sa odporkyňa bránila tým, že po vydražení pôvodnej chaty č. 714 túto prestavala a pristavila k nej novú chatu č. 279. Spornou otázkou preto v konaní bolo, či chata so súp. číslom 279 je samostatnou vecou, v právnom význame slova, alebo či ide o súčasť hlavnej veci.

Súčasne s týmto konaním prebiehalo aj konanie pred Okresným súdom v Žiari nad Hronom pod sp. značkou 7 C 241/2006 o návrhu terajšej odporkyne 1), ako navrhovateľky proti terajšiemu navrhovateľovi o určenie vlastníckeho práva, okrem pozemkových nehnuteľností, aj ku stavbe - rekreačnej chate súp. č. 714 (pred zmenou č. súp. 163) evidovanej na LV č. 844. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 15 Co 147/07-98 zo dňa 12. novembra 2007 potvrdil rozsudok okresného súdu v Žiari nad Hronom č. k. 7 C 241/2006-63 zo dňa 10. apríla 2007, ktorým návrh navrhovateľky o určenie vlastníckeho práva ku rekreačnej chate súp. č. 714 zamietol. Krajský súd sa stotožnil s právnymi závermi prvostupňového súdu o tom, že odporkyňa 1) nenadobudla vlastnícke právo ani príklepom licitátora na verejnej dražbe, pre neexistenciu procesných pravidiel výkonu takejto dražby a nemohla nadobudnúť vlastnícke právo ani titulom vydržania. Odvolací súd na základe takéhoto stavu pokračoval v tomto konaní a zaoberal sa otázkou, či súd prvého stupňa správne právne posúdil vec.

Pokiaľ ide o hodnotenie právneho vzťahu účastníkov ku spornej chate, odvolací súd považuje prvostupňové rozhodnutie za vecne správne, skutkové zistenia prvostupňového súdu majú oporu vo vykonanom dokazovaní a okresný súd správne aplikoval aj hmotnoprávne predpisy. Právne posúdenie okresného súdu o tom, že chata súp. č. 279 je súčasťou hlavnej veci t. j. chaty súp. číslom 714 je podľa odvolacieho súdu správne. Z hľadiska hmotného práva bolo potrebné skúmať, či uvedená chata, ako vec v právnom význame (§ 118, § 119 O. z.) a predmet vlastníctva existovala, čiže či mala charakter samostatnej veci. Za vec v právnom význame sa považuje podľa ust. § 118, 119 O. z. hmotný predmet s určitým samostatným určením. Určenie, či ide o samostatnú vec, nezáleží vždy len na vôli vlastníka. Všetko musí mať aj samostatnú funkciu, pričom niekedy je potrebné, aby k rozdeleniu pôvodnej jednej veci bolo vydané i rozhodnutie príslušného štátneho orgánu.

Podľa § 120 ods. 1 O. z. súčasťou veci je všetko, čo k nej podľa jej povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, že by sa tým vec znehodnotila. Súčasťou veci teda nie je spôsobilým predmetom občiansko-právneho vzťahu a zdieľa to, čo sa po právnej stránke týka veci hlavnej. Tak tomu je aj vtedy, ak sa v dôsledku faktického spojenia stala súčasťou veci taká hlavná vec, ktorá bola samostatnou vecou. Súčasťou stavby sú zásadne aj prístavby (nadstavby, vstavby), ako aj stavebné úpravy (prestavby). Pokiaľ vykonanou

prístavbou nebola získaná samostatná nehnuteľnosť, pričom je potrebné vychádzať predovšetkým z obsahu povolenia na užívanie stavby, alebo si vyžiadať znalecký posudok, ide len o súčasť veci v zmysle § 120 O. z. Neoddeliteľná súčasť v zmysle ust. § 120 O. z. neznamená len fyzickú neoddeliteľnosť tejto súčasti, ale aj to, že súčasť nemôže byť oddelená bez toho, aby vec bola znehodnotená, čím sa myslí i funkčné znehodnotenie. Pre posúdenie, či chatu súp. č. 279 je možné posudzovať ako súčasť hlavnej chaty č. 714 bola rozhodujúca otázka ich stavebného usporiadania, vybavenia prístupu k stavbám, možnosť ich oddeleného užívania a pod..

Na žiadosť odporkyne Obvodný úrad životného prostredia v B. dňa 1. 2. 1995 vydal stavebné povolenie na prestavbu rekreačnej chaty č. 163 (terajšie súpisné číslo 714) vydané pod č. ObÚŽP-53/1995-2. Okresný úrad v B., odbor životného prostredia kolaudačným rozhodnutím č. 140-98/05032 z 3. 7. 1998 povolil užívanie stavby s názvom „Prístavba k rekreačnej chate č. 163 – R.“. Tento stavebný úrad 25. 2. 2002 pod č. 140-2002/02880 opravil stavebné povolenie zo dňa 1. 2. 1995, v ktorom bol nesprávne uvedený názov stavby, ako prestavba rekreačnej chaty 163 na správne znenie názvu stavby „rekreačná chata č. 163 - prestavba a prístavba“. Z tohto dôvodu potom dňa 8. 3. 2002 vydal nové kolaudačné rozhodnutie č. 140-2002/02770 o povolení užívať stavbu s názvom „rekreačná chata č. 163 - prestavba a prístavba“, s tým, že stavba tvorí jeden samostatný stavebný objekt - rekreačnú chatu.

Znalec Ing. J. B. v posudku konštatoval, že rekreačná chata so súp. číslom 279 je prístavbou rekreačnej chaty so súp. č. 714. Prestavba - prístavba sa realizovala na pôvodných základoch existujúcich pred rokom 1995 tak, že sa pristavali podlažia, podkrovie a zhotovila sa nová strecha. Pôvodná chata súp. č. 714 sa nielen prestavala, ale k nej sa aj pristavila stavba. Konštrukčne ale táto stavba je prepojená základmi, ako aj spoločnou stenou i spoločnou strechou s pôvodnou chatou súp. č. 714. Na základe uvedenej dôkaznej situácie odvolací súd má za to, že prvostupňový rozsudok je potrebné považovať za vecne správny, lebo prestavba a prístavba chaty sa stali súčasťou hlavnej veci t. j. chaty č. 714. Odvolanie odporcov nebolo opodstatnené a preto krajský súd rozsudok okresného súdu v merite potvrdil podľa § 219 O. s. p.

Rozhodnutie okresného súdu je správne aj pokiaľ rozhodol o náhrade a vyčíslení trov konania. Predmetom konania bol navrhovateľom uplatnený nárok o určenie vlastníctva

k rekreačnej chate, čiže išlo o predmet konania, ktorého hodnotu je možné vyjadriť v peniazoch. Z toho dôvodu sadzba tarifnej odmeny mala byť vyčíslená podľa ust. § 10 ods. 1, 2 Vyhl. č. 653/2004 Z. z. Navrhovateľ sa domáhal určenia vlastníctva k rekreačnej chate súp. č. 279. Vzhľadom k tomu, že kúpnu zmluvou z 2. 5. 2005 vlastníctvo k nej bolo prevádzané z odporkyne 1) a odporcu 2) za dohodnutú kúpnu cenu 1.200.000,- Sk z tejto hodnoty základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby bola 15.050,- Sk. Ak okresný súd priznal navrhovateľovi náhradu za 1 úkon len v ním požadovanej výške 14.850,- Sk odvolanie odporcov ani v tejto časti nebolo dôvodné.»

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu je obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu vo veci konať, pričom k jeho porušeniu by mohlo dôjsť iba v tom prípade, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby, čo sa v danom prípade nestalo (napr. IV. ÚS 163/07).

V zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 46 ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. V danom prípade zákonný rámec tvoria ustanovenia Občianskeho zákonníka v časti upravujúcich veci a práva ako predmet občianskoprávných vzťahov (§ 118, § 119 a § 120 Občianskeho zákonníka) a tiež ustanovenia upravujúce práva a povinnosti vlastníka (§ 123 a § 124 Občianskeho zákonníka).

Ústavný súd zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie zistil, že v inom konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 241/2006 okresný súd rozsudkom z 10. apríla 2007 zamietol návrh sťažovateľky proti terajšej žalobkyni na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. 844 v kat. území Š., a to k pozemkom parc. č. 1531/6, v súčasnosti č. 1672 o výmere 122 m², parc. č. 1631/7, v súčasnosti rozdelenej na CKN parc. č. 1678

o výmere 73 m² a parc. č. 1679 o výmere 51 m², parc. č. 1680 o výmere 51 m², parc. č. 1682 o výmere 4366 m², ako aj k stavbám nachádzajúcim sa na tomto pozemku, vedeným na LV č. 844 CKN parc. č. 1672 - stavba, rekreačná chata č. súp. 714 (pred zmenou č. súp. 163). Krajský súd rozsudkom sp. zn. 15 Co 147/07 z 12. novembra 2007 potvrdil prvostupňový rozsudok, keď dospel k právnomu záveru, že sťažovateľka nenadobudla vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam ani príklepom licitátora na verejnej dražbe pre neexistenciu procesných pravidiel výkonu takejto dražby a nemohla nadobudnúť vlastnícke právo ani z titulu vydržania. Rozsudok okresného súdu z 10. apríla 2007 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 12. novembra 2007 nadobudol právoplatnosť 11. decembra 2007.

Okrem toho ústavný súd z priloženej dokumentácie zistil, že sťažovateľka bola pre trestný čin neoprávneného užívania cudzej veci právoplatne odsúdená rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 13/06 z 3. mája 2007 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 To 140/07 z 1. augusta 2007 (právoplatné 1. augusta 2007) k podmiennečnému trestu odňatia slobody.

V okolnostiach prípadu sťažovateľka nesúhlasila s rozhodnutím okresného súdu zo 7. septembra 2006, podľa ktorého „prístavba a prestavba“ rekreačnej chaty súp. č. 279 zapísanej na LV č. 844 v kat. území Š. nie je novopostavenou samostatnou stavbou, a preto si uplatnila ochranu svojich práv v odvolacom konaní, na ktorú mala nepochybne nárok. Ústavný súd preto zvlášť skúmal, či v danom prípade neboli ustanovenia zákonov aplikované spôsobom, ktorý by signalizoval porušenie označených základných práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru, a zistil, že to tak nie je.

V súvislosti so svojim ústavným postavením ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd

vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

V posudzovanom prípade sa krajský súd primerane vysporiadal s argumentáciou sťažovateľky a relevantné ustanovenia Občianskeho zákonníka, Občianskeho súdneho poriadku, ako aj Obchodného zákonníka aplikoval spôsobom, ktorý neodporuje ich zneniu, účelu ani namietanému porušeniu článkov ústavy. Krajský súd ako odvolací súd analyzoval zo skutkového a právneho hľadiska odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a takisto sa vysporiadal aj s argumentáciou sťažovateľky uvedenou v jej odvolaní týkajúcou sa úhrady a vyčíslenia trov samotného konania. Krajský súd zároveň uviedol aj dôvody, pre ktoré nie je možné akceptovať právne názory sťažovateľky. Ústavný súd preto pri skúmaní rozsudku krajského súdu sp. zn. 14 Co 289/2006 z 22. apríla 2008 nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné tento rozsudok označiť za arbitrárny alebo zjavne neodôvodnený, a teda z ústavného hľadiska neakceptovateľný.

Na základe uvedeného podľa názoru ústavného súdu nejestvuje ani príčinná súvislosť medzi označenými základnými právami sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 12 a čl. 20 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru a postupom krajského súdu pri rozhodovaní v danej veci, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení sťažovateľkou označených práv. Skutočnosť, že sťažovateľka sa nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného rozhodnutia a nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam (napr. rozhodnutia I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03), pričom v konkrétnych okolnostiach danej veci sa tak nestalo.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (IV. 287/04, IV. ÚS 307/07). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľky (napr. priznaním finančného zadosťučinenia alebo zrušením namietaných rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. marca 2009